

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Экономика және бизнес Жоғары мектебі
«Қаржы және есеп» кафедрасы

Пән атауы: Сақтандыру

Оқытушы: э.ғ.к., доцент м.а. Жорабаева Ж.К.

Тақырыбы:

**Сақтандырудың экономикалық
мәні мен атқаратын қызметтері**

«Қаржы және есеп» кафедрасы

Дәріс мақсаты:

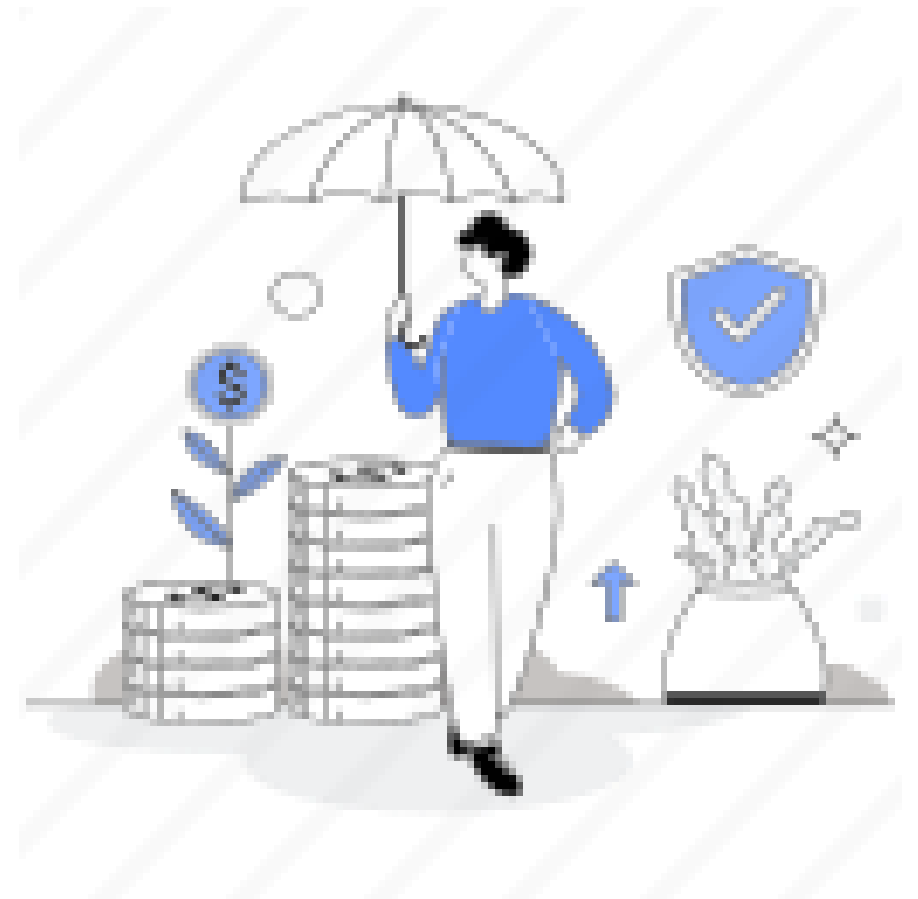
**Сақтандырудың
экономикалық мәнін,
қажеттілігін, қызметтері мен
қағидаларын қарастыру**

Дәріс сұрақтары:

1. Сақтандырудың экономикалық мәні мен мазмұны
2. Сақтандыру қызметінің функциялары мен қағидалары
3. Сақтандыру қатынасының субъектілері

Сақтандыру – сақтандыру жағдайы немесе сақтандыру шартында көзделген өзге де жағдай туындаған кезде сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру арқылы жеке және заңды тұлғалардың мүлкін қорғау жөніндегі шаралар кешені

Сақтандыру

сақтандырылған мүліктік мүдделерге зиян келтірілген уақытта, сақтандыру резервтерінің құрылуы мен сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру, сақтандыру жарналарының шоғырлануын қамтамасыз ететін мамандандырылған ұйымдармен жүзеге асырылатын және сақтандыру қызметіне қатысушылар арасында тәуекелді қайта бөлумен байланысты экономикалық қызметтің ерекше түрі.

Сақтандыру категориясы

01

Қаржылық

Type your detail
text here

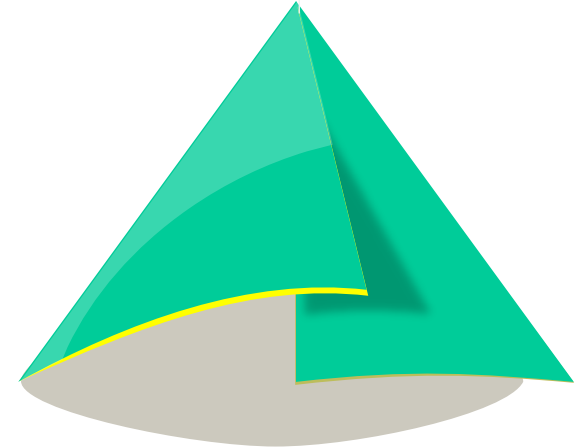
02

Экономикалық

Type your detail
text here

03

Несиелік

Type your detail text here

**Сақтандырудың мақсаты
қоғамдық ұдайы өндірістің,
үздіксіздігін қамтамасыз ету
үшін азаматтарды, мүліктерді,
өндіріс процестерін қоғамдық
және ұжымдық қорғау болып
табылады.**

Сақтандырудың функциялары келесідей:

Тәуекелдік

```
graph BT; A[Тәуекелдік] --- B[Бақылау]; A --- C[Ескерту]; B --- D[Инвестициялық]; C --- E[Жинақтау]; D --> A; E --> A;
```

Бақылау

Ескерту

Инвестициялық

Жинақтау

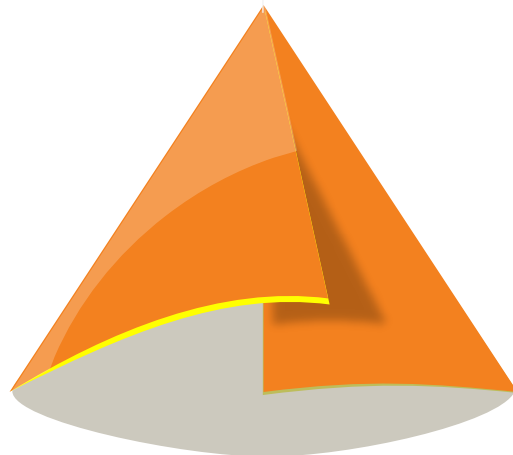
Сақтандырудың экономикалық қызметі

01

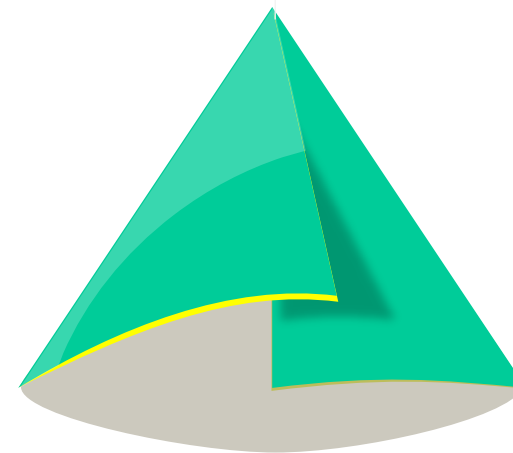
Ақша қаражатының
мамандандырылған
сақтандыру
резервін
қалыптастыру

02

Зиянды өтеу және
азаматтарды жеке
материалдық
қамтамасыз ету

03

Залалды
алдын алу
және азайту

Type your detail text here

Сақтандырудың қағидалары

01

Мүліктік
мүдденің болуы

02

Екі жақтың бір-
біріне деген
жоғары
сенімділігінің
болуы

03

Зиян немесе
оқиғаның себеп-
салдарының
байланысты
болуы

04

Зиянның нақты
көлемінде
сақтандыру
төлемдерін
жүргізу

05

Суброгация

Сақтандырушы – сақтандыру қызметін жүргізуге лицензия алған ұйымдастырушылық-құқықтық нысандағы заңды тұлға

Сақтанушы – сақтандыру жарналарын төлейтін, сақтандырушымен заңға сәйкес келісім шартқа тұрған, сақтық мүддесі бар заңды немесе жеке тұлға

Сақтандыру нарығына қатысушылар

**Сақтандырудың
қажеттілігі қандай
белгілерімен
анықталуы
мүмкін?**

Сақтандыру - сақтандыру ұйымы өз активтері есебінен жүзеге асыратын сақтандыру төлемі арқылы сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру жағдайы немесе өзге де оқиғалар туындаған кезде жеке немесе заңды тұлғаның заңды мүліктік мүдделерін қорғауға байланысты қатынастар кешені.

Назарларыңызға рахмет!